

Největší přání 1989

AKTIVITA: NAŠE NEJVĚTŠÍ PŘÁNÍ

Anotace:	Aktivita vede žáky k uvědomění vlastních hodnot. Zároveň je učí pochopit přání a hodnoty lidí, kteří žili v Československu v době komunismu.
Vzdělávací oblasti a obsahové vzdělávací okruhy:	ZV a GV: člověk a společnost, jazyk a jazyková komunikace OV: společenskovední vzdělávání / občanský vzdělávací základ, jazykové vzdělávání a komunikace
Průřezová témata:	ZV a GV: OSV, VMEGS OV: OVDS
Klíčové kompetence:	ZV a GV: k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské OV: k řešení problémů, komunikativní, personální a sociální, občanské kompetence a kulturní povědomí
Doporučený věk:	14+
Cíle:	Žáci: <ul style="list-style-type: none"> ▪ si uvědomují, že naše přání a potřeby jsou ovlivněny místem, časem a prostředím, ve kterém právě žijeme ▪ dokážou vyjádřit svá vlastní životní přání a zdůvodnit, proč jsou pro ně důležitá ▪ jsou schopni vcítit se do přání a potřeb lidí, kteří žili v komunistickém režimu
Délka:	50 min. (včetně projekce filmu)
Pomůcky:	tabule nebo flipchart
Postup:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vyzveme žáky, aby si zapsali svá tři největší životní přání. 2. Vybídneme je, aby vyhledali spolužáka, s nímž se ve svých přáních přibližně shodují, a pak naopak někoho, s kým se neshodnou, a krátce o tom spolu debatovali. 3. Dobrovolníci poté prezentují před třídou svá největší přání a uvádí, s kým se ne/shodli a proč. 4. Následuje projekce filmu. 5. Poté žáky vybídneme, aby vyslovili první slovo, které se jim asociuje s prožitkem filmu. Všechny asociace jsou správné. Slova nikterak nehodnotíme, pouze je zaznamenáme na tabuli či flipchart.

POZNÁMKA:

Pokud máte nedostatek času, vyzvěte žáky, aby si při úvodní aktivitě řekli své životní přání v duchu pro sebe (eventuálně tři dobrovolníci nahlas).

Reflexe:

Po projekci vyzvěme žáky, aby jmenovali nejčastější přání lidí žijících v totalitním režimu, a diskutujeme, v čem se liší od jejich přání. Ptáme se: *Jak se podle vás žilo tehdy a jak dnes? Co dnes považujeme za samozřejmé a co by vám v době před rokem 1989 chybělo? Co lidé v té době vnímali jako problém, co chtěli změnit, proč a jak? Co vy vnímáte v současné době jako problém a chtěli byste změnit, proč a jak?*

Zkušenosti z praxe:

Aktivitu jsem testoval s 26 žáky v prvním ročníku (15-16 let). Mohli jsme si dovolit dvě vyučovací hodiny a žáci by ještě rádi pokračovali v diskusi. 50 minut je určitě minimum. Pokud máte k dispozici pouze jednu vyučovací hodinu, vyzvěte žáky, aby si při úvodní aktivitě řekli své životní přání v duchu pro sebe (eventuálně tři dobrovolníci nahlas). Na úvod (před zapisováním a porovnáváním snů) jsme si řekli, že pokud je některý z jejich snů moc intimní, nemusí ho druhému říkat. Bylo vidět, že někteří to uvítali. Nicméně porovnávání snů žáky bavilo.

Po projekci jsme provedli reflexi pomocí metody jednoho slova a následovala diskuse. Myslím, že už jenom to, že spolu komunikovali, vyjadřovali ne/souhlas bylo pro ně přínosem. Prváci samozřejmě neviděli všechny nuance (např. opatrnost lidí před kamerou), ale dobře rozpoznali nespokojenost a kritičnost lidí k systému, ve kterém žili. Největší diskuse probíhala nad současností, co žákům vadí (bylo toho mnoho: od ekologie přes politiku po vztahy mezi lidmi).

Závěr debaty byl směřován k otázce, jestli a jak je možné něco změnit. Naprostá většina odpovídala, že jedinec nic nezmůže. Upozorňoval jsem je na vnitřní svobodu a statečnost některých lidí ve filmu, ale myslím, že téma „aktivního občanství“ je pro ně nové a je třeba na něm dál pracovat. Jinak ale myslím, že aktivita splnila svůj účel.

Jiří Kleker, Střední škola pedagogická, hotelnictví a služeb, Litoměřice

Ukázka realizace:

